

Mikudagsblaðið verður borið ókeypis til hvørt húsarhald í Føroyum!

Oddagrein

Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo

PENSJÓN TIL SPEKULANTAR?

Tað var væntandi, at ætlaða breiða semjan um nýggja pensjónsskipan fór at renna seg fasta. Flokkarnir semjast ikki um eina nýggja skipan, og tí hevur landsstýrið bara skorið ígjøgnum við at tvinga fólk at gera okkurt – sum einaferð blívur eina uppsparing ella pensjón við einum inngjaldi upp á 15 prosent av øllum lönnum.

Tað var ein kollvelting til tað verra, tá samgongan valdi at forskatta pensjónirnar fyri at fígga skattalættan til hægri inntøkur.

Men okkum nýtist ikki altíð at fara um ánná eftir vatni – og tann djúpa tallerkin hava vit longu upp-

funnið við skipanini, sum landsstýrissamgongan millum Javnaðarflokkin og Fólkaplokkin setti í verk í 1991, tá hesir báðir flokkar samtyktu lógina sum Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnin, vanliga nevndur Samhaldsfasti.

Í tíðargrein í blaðnum í dag skjóta Aksel V. Johannesen, formaður Javnaðarflokksins, og Rigmor Dam, løgtingskvinnu, upp, at í staðin fyri at útbyggja Samhaldsfasta so hann verður almenna pensjón føroyinga.

Tey føra fram, at fólkapensjónin í dag fyllir um hálva milliard á løgtingsfíggarlógini. Tí skjóta tey upp, at fólk í staðin skulu rinda væl meira

inn í Samhaldsfasta, og at skatturin minskar tilsvandi. Í dag gjalda vit 1,75 prosent í Samhaldsfasta. Hetta mæla tey til at hækka upp í 7,5 prosent. Tað merkir, at fólk rinda 5,75 prosent meira til Samhaldsfasta og at skatturin lækkar við somu upphædd. Fyri arbeidsgevaran merkir tað, at hann skal rinda 5,75 prosent meira, men tað verður ein samráðingarspurningur, eins og við loysnini hjá landsstýrinum, sum er upp á 15 prosent tilsamans.

Soleiðis fáa vit eina pensjón upp á 12.000 krónur um mánaðin til øll, sum tryggjar øllum eitt virðiligt lívsstøði.

Skipanin við Samhaldsfasta er

so einföld, hon kostar 500.000 krónur í umsiting um árið. Men her er tað helst, at áhugamálini helst renna saman:

Onkur vil heldur, at tryggingarfeløg og bankar skulu skora kassan – og at slík fólk skulu sleppa at skalta og valta við okkara pengum, sum vælløntir tryggingarstjórar kunnu spæla við og seta í váða í ivasomum íløgum uttanlands.

Hetta kunnu vit seta uppímóti tankanum um, at hvør króna vit gjalda, so at siga, fer til pensjón til pensjónistar. Tað mátti í sær sjálvum verið eitt virðiligt endamál.

➡ **Gjalda heldur pensjón til pensjónistar enn spekulantar**

Strikaðu Samhaldsfsta

Beinleiðis orsøkin til, at lógin um Samhaldsfasta kom í samgonguskjalið millum Javnaðarflokkin og Fólkaplokkin í januar í 1991 var ein lítil broyting í navninum.

Tað var Vilhelm Johannesen, sum var landsstýrismaður í valskeiðnum frá 1985-89 sum legði uppskot fram um grunnin, sum fekk langa navnið »Samhaldsfasti Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnurin«.

Grunnrin kom ikki í gongd, serliga tí, at Fólkaplokkurin tók við røðrið í Tinganesi í 1989. Men eftir valið í 1990 skipaðu Javnaðarflokkurin og Fólkaplokkurin eina tvíflokkasam-

gongu.

Undir samráðingunum fekk ein bólkur uppgávuna at greiða kravið frá Javnaðarflokkinum um Samhaldsfasta. Í bólkinum vóru Marita Petersen og Jóannes Dalsgaard úr Javnaðarflokkinum og Óli Breckmann og John Petersen úr Fólkaplokkinum.

Tað stóð rættiliga fast í samráðingunum, tí serliga Óli Breckmann vildi ikki vita av grunninum, serliga var tað navnið »samhaldsfasti«, sum klingaði í so sosialistiskt í hævðinum hjá Óla Breckmann.

Tá var tað, at Marita Peter-

sen skar ígjøgnum og segði:

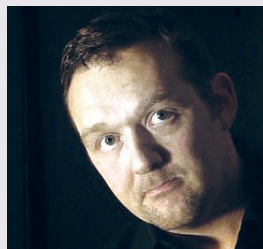
– Óli, hvat nú um okur strika navnið »Samhaldsfasti« og bara kalla hann »Arbeidsmarknaðareftirlønargrunnurin«?

– Ókey, segði Óli Breckmann, og so varð »Samhaldsfasti« veruleiki – hóast Samhaldsfasti er tað einasta av gamla navninum, sum grunnurin ikki eitur...

➡ **Pensjónir á vegamóti**

RIGMOR DAM OG
AKSEL V. JOHANNESSEN
TÍÐARGREIN SÍÐA 24-25

➡ **Vi har fået en karm...**

JONHARD ELIASSEN
KJAK SÍÐA 20

Árni vil enn hava sítt

Hósdagin kom fram í skiftirættinum, at bústjórin í Bring Spf, fyrrverandi Dimmalætting Spf, ikki hevði sent D-media Spf í skiftirættin enn og heldur ikki hevði tikið støðu til, um atgerðin, sum fyrrverandi leiðsla og eigarar í Dimmalætting framdu tveir dagar undan at felagið varð koyrt á heysin, skuldi umstoytast.

Bústjórin kunnaði um, at fyrrverandi stjórin, Árni Gregersen, sum var einasti kravánari í D-Media Spf, haðar teir eisini høvdu flutt øll virðini, sum eftir vóru í Dimmalætting.

Bústjórin segði seg ikki heilt tora at umstoyta atgerðina, tí hann var bangin fyri, at Árni Gregersen fór at stevna honum eftir pengum, tí nú fóru sannlíkindini til, at gamli stjórin fór at fáa ein part av sínari uppsagnarløn útgoldna, at minka, tí lønin hjá stjóranum fór so at verða javnsett við krøvini, sum øll hansara starvsfólk høvdu.

Hetta dámdi ikki gamla stjóranum, og tiskil metti bústjórin, at hann varð noyddur at gera eina avtalu við gamla stjóran um, at bústjórin kundi umstoyta atgerðina. Annars merkir ein umstoyting, at atgerðin ong-

Bústjórin er bangin fyri endurgjaldskravi frá Árna Gregersen

antið varð framd, og tiskil er spurningurin, um gamli stjórin kann stevna bústjóranum.

– Um atgerðin við at flyta øll virðini úr Dimmalætting og inn í D-media bara var fyri at tryggja Árna Gregersen sína løn, so burdi tað verið nokk til at umstoyta avgerðina. Sjálvandi visti stjórin best, hvønn veg tað bar, tí hann hevði longu steðgað aktivitetinum á blaðnum, og tiskil var avgerðin um at flyta øll virðini inn í D-media einans fyri at tryggja sítt eigna lønarkrav – og harvið at seta seg sjálvan í betur støðu enn hini starvsfólkini á Dimmalætting – og aðrar kreditorar, sum standa til at missa oman fyri fyra milliónir krónur.

KVF minnst Dimmu

Hóast Dimmalætting hevur verið burtur síðani 13. september 2013, so minnst tey framvegis Dimmalætting í Kringvarpinum.

Ofta finnast miðlafólk at, at summir miðlar ikki vilja endurgeva aðrar. Summi miðafólk hava slíkan stoltleika, at tey vilja ikki viðganga, at tey hava »lænt hugskotið« frá øðrum miðli. Serliga er tað Kringvarpið, sum stendur fyri skotum, tí tað er so lætt at gera útvarp, tá tú kanst brúka tað,

sum aðrir journalistar hava gjørt frammanundan.

Men hevur Kringvarið trupult við at endurgeva Sosialin, in.fo og Portalin, so endurgeva tey fegin Norðlýsið og Vágaportalin. Kanska tí, at teir eru smáir.

Men seinastu vikurnar hava tey funnið upp á eisini at endurgeva Dimmalætting. Týsmorgunin var tað fyrrverandi blaðmaðurin á Dimmalætting, Heini Gaard, sum fekk trong at endurgeva Dimmalætt-

ing fyri nakað, sum stendur í einum lógaruppskoti á tingi, sum Dimmalætting, eins og so nógvir aðrir miðlar endur gav í summar. Í síðstu vikur var tað fyrrverandi blaðstjórin á Dimmalætting, Brynhild Thomsen, sum hevði somu trongd at endurgeva Dimmalætting í útvarpinum hjá Kringvarpinum.

So hóast Dimma er deyð, so livir hon enn sítt fríska lív til endurgeving í Kringvarpinum.

Sosialurin

Tel. 341800
www.sosialurin.fo

Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Útgevartíð: Sp/f Sosialurin

Uppseting: Sosialurin
Prent: Prentmiðstøðin
Avgreiðsla: mán - frí
kl. 08.00 - 16.00

Tíðindaleiðari
Jón Brian Hvidtfeldt
jonbrian@sosialurin.fo

Marknaðardeild
lysing@sosialurin.fo